

ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ 256
วันที่ 2 มี.ค. 2560
เวลา 18.06 น.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเสนอญัตติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการไทยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เป็นที่ทราบกันดีว่าระบบราชการเป็นกลไกหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และการเมือง การพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของระบบราชการซึ่งจะต้องมีข้าราชการเป็นผู้ที่มีจิตสำนึกในความรักชาติรักแผ่นดินยึดมั่นรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง จึงจะนำพาประเทศไทยและประเทศชาติให้พัฒนารุดหน้าไปได้

อย่างไรก็ตาม ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ส่วนหนึ่งที่ทำให้ระบบราชการไทยไม่สามารถพัฒนาไปได้อย่างเต็มที่เพราะระบบราชการในสังคมไทยยังแฝงไปด้วยการใช้ “ระบบอุปถัมภ์” ซึ่งได้ฝังรากลึกมาช้านานจนกลายเป็นค่านิยมอันเคยชิน เป็นระบบที่ยึดถือความพึงพอใจของบุคคล การเห็นแก่พรรคพวก เครือญาติ ตลอดจนการใช้ดุลพินิจตามอำเภอใจของผู้มีอำนาจเป็นสำคัญ โดยมีได้คำนึงถึงความเสมอภาค ความรู้ความสามารถ ความมั่นคง หรือความเป็นกลางทางการเมืองระบบอุปถัมภ์ดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อระบบราชการไทยและความเสียหายหลายด้านต่อประเทศชาติ ทำให้ระบบราชการเสียโอกาสที่จะได้คนดีคนเก่งเข้ามาในระบบ ข้าราชการส่วนใหญ่ขาดขวัญและแรงจูงใจในการทำงาน สังคมเกิดความเหลื่อมล้ำ เกิดการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นผลให้ขาดการยอมรับและเชื่อถือจากนานาประเทศส่งผลเสียที่ใหญ่หลวงต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงของประเทศชาติ

จากสภาพความเสียหายในระบบราชการไทยต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมา จะพบว่า ต้นตอของปัญหาต่าง ๆ ของประเทศไทยอยู่ที่ระบบอุปถัมภ์ที่ได้ซึมลึกอยู่ในสังคมและหลายฝ่ายมองว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยาก ซึ่งหากประเทศไทยปล่อยให้ระบบอุปถัมภ์ยังแฝงตัวอยู่ในระบบราชการ ประเทศชาติก็จะยังคงวนเวียนอยู่กับปัญหาที่ซ้ำซาก ยิ่งนานวันก็ยิ่งทวีความรุนแรงและสร้างความเสียหาย ส่งผลเสียต่อประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง ดังนั้น ระบบอุปถัมภ์จึงเป็นปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไขอย่างจริงจังให้เป็นวาระแห่งชาติที่เกิดผลบังคับใช้กับทุกภาคส่วนทั้งในด้านกฎหมาย ลู่สู่ภาคนโยบาย และภาคปฏิบัติ

ไม่ปรารถนา

ซึ่งที่ผ่านมา ระหว่างวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เป็นเวลา ๑๘๐ วัน สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหาในระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการไทยให้เป็นรูปธรรมขึ้น เพื่อพิจารณาศึกษาปัญหาระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการไทยให้เป็นรูปธรรม ตลอดจนได้จัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้แล้ว คือ

๑. การเสนอแนวความคิดการแก้ไขปัญหายังเป็นรูปธรรมออกเป็น ๘ ด้านที่สำคัญ ได้แก่ด้านค่านิยมและวัฒนธรรมด้านลักษณะของการเกิดระบบอุปถัมภ์ด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งด้านนโยบายการปฏิบัติราชการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านกระบวนการให้ความเป็นธรรม ด้านสังคมและด้านวิชาการ

๒. การเสนอแนะให้การแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการ เป็น “วาระแห่งชาติ” และมีวาระเร่งด่วนต่อการแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการไทยให้เป็นรูปธรรมที่ต้องเร่งดำเนินการ เช่นการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการการบริหารงานบุคคลให้อยู่บนพื้นฐานของระบบคุณธรรม การกำหนดนโยบายการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่ข้าราชการทุกระดับทุกหน่วยงาน การปรับปรุงกระบวนการให้ความเป็นธรรมและระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายให้เข้าถึงโดยง่าย รวดเร็ว และเสียเวลาย่างกันท่วงที การสร้างกลไกการตรวจสอบจากภาคประชาสังคม ภาคประชาชน และสื่อมวลชนให้มีความเข้มแข็ง เป็นต้น

๓. การเสนอแนะการดำเนินการของฝ่ายนิติบัญญัติต่อการนำไปปฏิบัติ ๔ ด้านในระดับชาติที่สำคัญต่าง ๆ อันประกอบด้วย (๑) ข้อเสนอแนะการดำเนินการด้านนิติบัญญัติเช่น การศึกษาเชิงวิจัยและวิเคราะห์ถึงกฎหมายต่าง ๆ ที่ยังมีช่องว่างให้เกิดการใช้ระบบอุปถัมภ์ การตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยและให้มีการป้องกันการใช้ระบบอุปถัมภ์ การตั้งกระทู้ถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของรัฐบาลในเรื่องนโยบายการแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ถึงรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง(๒) ข้อเสนอแนะการดำเนินการด้านบริหารเช่น การกำหนดให้การแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการไทยเป็นนโยบายหรือวาระแห่งชาติ การเป็นแบบอย่างที่ดีจากผู้นำระดับสูงขององค์กรและผู้บังคับบัญชา (๓) ข้อเสนอแนะการดำเนินการด้านตุลาการและกระบวนการให้ความเป็นธรรม เช่น ปรับปรุงให้กระบวนการเรียกร้องความเป็นธรรมมีความสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม เข้าถึงได้ง่ายๆ และ (๔) ข้อเสนอแนะการดำเนินการด้านสังคมและการรับรู้ เช่นการอบรมปลูกฝังและสร้างความรู้ ความเข้าใจให้ข้าราชการและประชาชนมีจิตสำนึกความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ต่อแทนคุณแผ่นดิน การสร้างพฤติกรรมองค์กรในการปฏิเสธการให้อุปถัมภ์ เป็นต้น

ซึ่งจากการนำเสนอผลการศึกษาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๘๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ และที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบรายงานและข้อเสนอแนะจากการพิจารณาศึกษาฉบับดังกล่าวแล้วนั้น สื่อมวลชนทุกแขนง ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจและเผยแพร่ผลการศึกษาอย่างกว้างขวาง อีกทั้ง ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมไทยได้ตระหนัก ตื่นตัว และยอมรับร่วมกันแล้วว่า ปัญหาระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการไทย เป็นปัญหาที่ทำลายชาติบ้านเมือง และต่างมีความปรารถนามุ่งหวังร่วมกันว่าแนวคิดในการแก้ไขปัญหา ดังกล่าวที่คณะกรรมการการวิสามัญจัดทำขึ้นนั้น จะต้องมีการขับเคลื่อนให้ไปเกิดผลทางปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่องตลอดไป เพื่อลดปัญหาของระบบอุปถัมภ์ให้หายไปจากระบบราชการไทย ไม่ว่าจะ เป็นทั้งในด้านของการออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ ลดช่องว่างให้เกิดการใช้ระบบอุปถัมภ์ หรือเปิดโอกาสให้เกิดการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาอย่างไม่เป็นธรรม ตลอดจนการกำหนดมาตรการ ติดตามตรวจสอบผลการบังคับใช้กฎหมาย การตรากฎหมายรองรับ และนโยบายการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในส่วนด้านสังคมจะต้องหามาตรการหรือวิธีการ เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีให้เกิดขึ้นกับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน ให้มุ่งเน้นการทำงานโดยยึดถือประโยชน์ของส่วนราชการและประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง ลดพฤติกรรมทางสังคมที่เป็นต้นเหตุให้เกิดการใช้ระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการ การปฏิเสธการคบหาอยู่กับผู้ที่มีพฤติกรรมดังกล่าว (Social Sanction) เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคมและระบบราชการ รวมทั้งในดำเนินนโยบายที่จะต้องผลักดันให้เกิดการยกระดับการแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ให้เป็นนโยบายหรือวาระแห่งชาติในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

ดังนั้น จึงสมควรที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะได้มีการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา ระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการไทยให้เกิดผลในทางปฏิบัติตามที่สังคมคาดหวังไว้ต่อไป โดยควรเสนอการปรับปรุงกฎหมาย มาตรการและแนวทางปฏิบัติให้ทุกภาคส่วนในสังคมไปปฏิบัติได้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งด้านกฎหมาย ด้านนโยบาย ด้านสังคม และด้านอื่น ๆ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จเห็นผลในการแก้ไขปัญหา ระบบอุปถัมภ์ และนำพาระบบราชการไทยให้เกิดการบริหารราชการแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีคุณธรรม และเพื่อประสิทธิผล เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าจึงขอเสนอญัตติตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๓๘ เพื่อให้ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติตั้งคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา ระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการไทยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยมีคณะกรรมการการวิสามัญ จำนวน ๑๙ คน และมีกำหนดเวลาพิจารณาศึกษา ๑๒๐ วัน

สำหรับเหตุผลและรายละเอียดเพิ่มเติมจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(Signature)

(ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง)

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

หมายเลขสมาชิก ๒๑๓ ✓

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่ ๑ / ๒๕๖๐

วันที่ ๑๒ / ม.ค. / ๖๐

เวลา ๑๒.๒๙ น.

พลเรือเอก

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๓๓ / ๒๑๐ วันที่ ๑๒ / ม.ค. / ๖๐
เวลา ๑๒.๑๕ ส่ง พจน
ดำเนินการประชุม

ผู้รับรองญาติ

๑. พล.อ. *(Signature)*
 (พล.อ. สิทธิพร ชูวัฒนะ)
 หมายเลขสมาชิก 214 ✓

๒. พล.ท. *(Signature)*
 (อ.พัน รังสรรค์)
 หมายเลขสมาชิก 195 ✓

๓. พล.อ. *(Signature)*
 (อ.พัน สักกะนพ)
 หมายเลขสมาชิก..... ✓

๔. *(Signature)*
 (อ.พัน อรรถ)
 หมายเลขสมาชิก 216 ✓

๕. *(Signature)*
 (อ.พัน นพ)
 หมายเลขสมาชิก 150 ✓

๖. *(Signature)*
 (อ.พัน นพ)
 หมายเลขสมาชิก 185 ✓

๗. *(Signature)*
 (อ.พัน นพ)
 หมายเลขสมาชิก 126 ✓

๘. *(Signature)*
 หมายเลขสมาชิก 046 ✓

๙. *(Signature)*
 (อ.พัน นพ)
 หมายเลขสมาชิก 177 ✓

๑๐. *(Signature)*
 (อ.พัน นพ)
 หมายเลขสมาชิก 184 ✓

๑๑. *(Signature)*
 (อ.พัน นพ)
 หมายเลขสมาชิก 0870 ✓

๑๒. พล.อ. *(Signature)*
 (อ.พัน นพ)
 หมายเลขสมาชิก 190 ✓

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
(Signature)
 น.ส. ชูเกียรติ ชูวัฒนะ
 12 ม.ค. 60

